

Europa w XIX wieku - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Europa w XIX wieku
Kod przedmiotu	08.3-WH-HP-E19/4-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Historia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr hab. Tomasz Nodzyński, prof. UZ - dr Ireneusz Wojewódzki

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Zaliczenie
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Przedmiot ma za zadanie ukazanie głównych linii rozwojowych w dziejach Europy XIX wieku, drogi do egalitaryzacji społeczeństwa, narodzin nowoczesnych narodów, państw i partii politycznych; ukazanie przełomu technologicznego, rozwoju nowych form produkcji i konsekwencji społecznych narodzin kapitalizmu; ukazanie XIX-wiecznych tradycji współczesnych podziałów politycznych i systemów politycznych państw europejskich; przedstawienie znaczenia europejskiego dorobku kulturowego XIX wieku dla współczesnego świata.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

wykład:

1) Główne przyczyny, fazy i najważniejsze skutki rewolucji we Francji 1789-1799. 2) Francja w okresie rządów Napoleona I i restauracji Burbonów 1799-1815-1830. 3) Rewolucje we Francji 1830-1848-1871. Uwarunkowania i konsekwencje. II Cesarstwo i III Republika – stabilizacja i konflikty. 4) Ewolucja polityczno-ustrojowa Wielkiej Brytanii 1800-1918. 5) Niemcy od I do II Rzeszy: reformy w Prusach w I poł. XIX w. i państwie Habsburgów w II poł. XIX w., próby i drogi do zjednoczenia, ustrój i kształt polityczny Cesarstwa Niemieckiego oraz Austro-Węgier. 6) Rosja 1801-1918: pomiędzy samodzierzawiem, próbami reform a rewolucją. 7) Przeobrażenia Europy w czasie rewolucji francuskiej i wojen napoleońskich. 8) Przebieg i skutki polityczne kongresu wiedeńskiego 1814-1815. 9) Na drodze do państw narodowych: udane i nieudane próby zmiany porządku wiedeńskiego w Europie 1815-1830-1848-1871. 10) *Pax Germanica* – epoka Bismarcka w Europie 1871-1890: Trójpzymierze, sojusz trzech cesarzy, rozwiązywanie „kwestii wschodniej”. 11) Kształtowanie się Trójporzozumienia, europejska i światowa rywalizacja mocarstw, polityka kolonialna, nacjonalizmy w Europie. Pośrednie i bezpośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej. 12) I wojna światowa – przebieg, skala wysiłku militarnego i ekonomicznego, rozmiary strat. Konsekwencje polityczne do końca 1918 r.

ćwiczenia:

1) Wielka Rewolucja Francuska: geneza, ideowe korzenie, Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela. 2) Periodyzacja rewolucji francuskiej oraz przełomowe wydarzenia w sferze politycznej, ekonomicznej i w świadomości społecznej. Problem przemocy i terroru. 3) Geneza, uwarunkowania i okoliczności zamachu stanu Napoleona Bonaparte. 4) Wojny napoleońskie, przeobrażenia geopolityczne i ustrojowe w Europie 1796-1815. Ocena epoki i postaci Napoleona. 5) Sprawa polska w epoce napoleońskiej. 6) Kongres Wiedeński: przebieg i skutki. Ideologia i zasady Świętego Przymierza. 7) Rewolucje we Francji 1830-1848-1871. Przyczyny, skutki, analogie i różnice. Procesy ewolucji wolności i demokracji oraz społeczno-ekonomiczne konsekwencje rozwoju gospodarczego. 8) Wiosna Ludów w Europie: źródła kryzysu, rewolucja w Niemczech, dwie rewolucje wiedeńskie, zjazd słowiański w Pradze, bunt Włochów, bunt Węgrów. 9) Ewolucja społeczno-ustrojowa Wielkiej Brytanii w XIX w. Kraj wolności czy ucisku społecznego? Reforma wyborcza 1832 r., życie polityczne monarchii. 10) Sytuacja gospodarcza i demograficzna Europy. Skala i konsekwencje rewolucji przemysłowej. Postęp techniczny i zmiany społeczne. 11) Próby reform ustrojowych w Rosji od Aleksandra I do Mikołaja II. Dekabryści. Rosja na arenie międzynarodowej w II poł. XIX w. Wojna Krymska i odwilż posewastopolska. 12) Reformy w krajach niemieckich. Zjednoczenie Niemiec Ustrój i kształt polityczny Cesarstwa Niemieckiego. 13) Włoskie Risorgimento. 14) Kształtowanie się układu sojuszków przed I wojną światową. Główne ogniska zapalne i kryzysy międzynarodowe na początku XX w.; wojny bałkańskie. 15) I wojna światowa – ogólna charakterystyka, przebieg, charakter wojny, skala wysiłku militarnego i ekonomicznego, rozmiar strat.

Metody kształcenia

wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny,

ćwiczenia: dyskusja, dyskusja punktowana, prelekcja, praca z tekstem źródłowym, naukowym i popularno-naukowym, praca w grupach, praca pod kierunkiem, rozmowa nauczająca, klasyczna metoda problemowa.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna i rozumie narracyjny charakter historii oraz diachroniczny i przyczynowo-skutkowy charakter dziejów	KH1_W05	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
poprawnie stosuje poznaną terminologię historyczną	KH1_U08	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - odpowiedź ustna	Ćwiczenia
samodzielnie zdobywa wiedzę	KH1_U05	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - odpowiedź ustna	Ćwiczenia
ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dziejów Europy w XIX wieku oraz roli Polski w jej dziejach	KH1_W06	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - odpowiedź ustna - zaliczenie lektur	Ćwiczenia
ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu historii	KH1_W04	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
student zna podstawową terminologię z zakresu nauk historycznych (historia XIX w.) w języku polskim	KH1_W02	- aktywność w trakcie zajęć - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta - praca w grupach	Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

wykład: warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność studenta na wykładach.

ćwiczenia: warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność na ćwiczeniach i zdobycie minimum 12 punktów. Przy przyznawaniu punktów oceniane będą: udział w dyskusji (1-2 pkt), merytoryczne przygotowanie do zajęć i znajomość literatury przedmiotu (1-2 pkt). Punkty mogą być również przyznawana za przygotowanie prezentacji lub przedstawienie w ramach konsultacji wybranej lektury (po 3 pkt). Punkty przeliczane są na ocenę przy zaliczeniu, według skali: 0-11 pkt – brak zaliczenia, 12-15 – dostateczny, 16-19 – dobry, 20 i więcej – bardzo dobry.

Literatura podstawowa

- Pajewski J., Historia powszechna 1871-1918 (wszystkie wydania).
- Żywczyński M., Historia powszechna 1789-1870 (wszystkie wydania).

Literatura uzupełniająca

- Baszkiewicz J., Historia Francji (kilka wydań).
- Baszkiewicz J., Meller S., Rewolucja francuska 1789-1794. Społeczeństwo obywatelskie, Warszawa 1983.
- Bazyłow L., Historia powszechna 1789-1918 (wiele wydań).
- Bazyłow L., Historia Rosji (wiele wydań, najlepiej ost. wyd. z 2005 r. z udziałem P. Wiczorkiewicza), lub Dzieje Rosji 1801-1917.
- Chwalba A., Historia powszechna. Wiek XIX, Kraków 2008.
- Dobrzycki W., Historia stosunków międzynarodowych w czasach nowożytnych 1815-1945, Warszawa 1996.
- Europa i świat w epoce napoleońskiej, red. M. Senkowska-Gluck, Warszawa 1977.
- Europa i świat w epoce restauracji, romantyzmu i rewolucji 1815-1849, t. 1-2, red. W. Zajewski, Warszawa 1991.
- Jakóbczyk W., Niemcy 1815-1919. Między partykularyzmem a federalizmem, Warszawa 1984.
- Kalembka S., Wiosna Ludów w Europie, Warszawa 1991.
- King D., Wiedeń 1814, Poznań 2009.
- Kissinger H., Dyplomacja, Warszawa 2002.
- Kizwalter T., Historia powszechna. Wiek XIX, Warszawa 2003.
- Korta W., Czaplinski W., Galos A., Historia Niemiec, Wrocław 2010.
- Krasuski J., Historia Niemiec, (kilka wydań).
- Kukiel M., Dzieje polityczne Europy od rewolucji francuskiej, (wiele wydań).
- Pajewski J., Pierwsza wojna światowa 1914-1918, Warszawa 2006.
- Pipes R., Rewolucja Rosyjska, Warszawa 1994.
- Szaniecki M., Powszechna historia państwa i prawa, (wiele wydań).

20. Trzeciakowski L., Otto von Bismarck, Wrocław 2009.
21. Trzeciakowski L., Pod pruskim zaborem 1850-1918, Warszawa 1973.
22. Wawrykowa M. Historia Niemiec 1789-1871, Warszawa (kilka wydań).
23. Wąsicki J., Związek Niemiecki i państwa niemieckie 1815-1848, Poznań 1986.
24. Zahorski A., Napoleon, Warszawa 1985.
25. Zins H., Historia Anglii (wiele wydań).

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marcei Tureczek, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 28-05-2018 10:52)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ